

1.A.1 Teadmiste ja kogemuste vahetamine

Austraalias on meeste informaalne õppimise populaarne vorm Meeste Garaažid (Men 's Sheds). Need on meeste kokkukäimise kohad, et mehed saaksid rakendada oma oskusi ja andeid, ellu viia oma ideid ja veeta aega produktiivselt. Mehed saavad kokku, et parandada katkisi asju, ehitada uusi, teha midagi reaalselt jne. Nad jagavad omavahel teadmisi ja kogemusi, räägivad oma hirmudest ja probleemidest. Meeste Garaažide liikumine on üks parimaid viise vanemaste meeste heaolu, tervise ja tootlikkuse parandamiseks.

Kas teie kogukonnal on koht, kus mehed kohtuvad ja teevad koos asju nagu tehakse Meeste Garaažides? Kui ei, siis kas teie arvates meestel teie kogukonnas on puudu võimalustest jagada oma teadmisi ja kogemusi? Kas teie kogukonnas võiks korraldada midagi sarnast Meeste Garaažidele?

Barry Golding, John McDonald, Małgorzata Malec–Rawiński

<http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-efe3f760-64a0-4732-92c8-334da15fb9da>

Heade praktikate näited Australiast: Meeste Graažid

Heade praktikate näited Kanadast: Meeste Graažid Manitobal

Heade praktikate näited Iirimaaalt: Meeste Graažid Iirimaaal

1.A.2 Sotsiaalne vastutus: sotsiaalne ajapank

Paljud vanemad mehed ei ole kogukondlikult aktiivsed, mistõttu on oluline leida motiveerimise viisid nende paremaks kaasamiseks. Üks viis, kuidas nad saaksid kasutada oma vaba aega kõikide hüvanguks, on „sotsiaalne ajapank“ ("Social Time Bank"). See on teenuste vahetamise mitteformaalne võrgustik, kus saab pakkuda välja oma teadmisi ja kogemusi teiste abistamiseks (näiteks kui inimene oskab teha arvutiõpet, keeleõpet) ja vastu saada endale vajalikke teenuseid. Ajapangaga liitujad jagavad oma huvisid ja kirge. Osalejad teevad üksteisega koostööd, arendavad sotsiaalset vastutustunnet, saavad uusi kontakte ning tunnevad, et nad on vajalikud, neid kuulatakse ja nad saavad olla kasulikud.

Kas teile tundub sotsiaalse ajapanga idee oma kogukonnas rakendamiseks mõistlik? Kas saab öelda, et midagi sellist teie kogukonnas juba toimub?

Tomasz Schimanek,

Heade praktikate näited Poolast: MRS Poznań

<http://mrs.poznan.pl/schimanek-tomasz-aktywizacja-spoleczna-osob-starszych-materialy-dla-pracowni-dobra-wspolnego/>

1.A.3 Positiivne vananemine produktiivsuse ja õppimise kaudu

Elanikkond vananeb ja meil on järjest rohkem vanemaid inimesi, oluliselt rohkem kui mõned aastakümned tagasi. Need inimesed on sageli jäetud nn ühiskonna äärealadele ja nad tunnevad end tõrjutuna. Üks viis vanemate inimeste sotsiaalse kaasatuse suurendamiseks on õppimine. Õppides jäävad vanemad inimesed aktiivseks isegi siis, kui nende efektiivsus väheneb. Õppides nad keskenduvad elu positiivsetele külgedele, saavad õppimisest rahuldust ja on vaatamata kõrgele eale endiselt majanduslikult produktiivsed.

Leidke näiteid oma kogukonna vanemate täiskasvanute tegevustest, mis on majanduslikult tootlikud, ja uurige välja, kuidas need tegevused mõjutavad ühiskonda laiemalt.

Renata Konieczna-Woźniak, Learning as a positive aging strategy, 2013
(<http://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/RA/article/view/RA.2013.010>)

Heade praktikate näited Poolast: Andragogy Yearbook #20/2013

1.A.4 Vajalik, tunnustatud ja väärtustatud: enesehinnangu arendamine

Vanemaealistel on rohkem kogemusi kui noorematel põlvkondadel, seega on soovitatav arendada põlvkondadevahelist suhtlust. Vanemad inimesed teavad tõenäoliselt rohkem, näiteks köögiviljade kasvatamisest ja säilitamisest. Oma rohkemate oskuste ja teadmiste alusel saavad nad korraldada noorematele töötubasid, et jagada oma teadmisi ja töövõtteid. Läbi selle tõuseb osaliste enesehinnang, väheneb oht sattud isolatsiooni ja tunda üksildust. Nad tunnevad, et kuuluvad kogukonda ja on seal kasulikud. Sellised on projekti „Horta Solidária” peamised eesmärgid Portugalis. Portugalis on levinud ka erinevas vanuses inimeste muusika ja tantsuga seotud ürituste korraldamine. Kuigi tavaliselt neid üritusi korraldavad nooremad põlvkonnad, täidavad vanemad põlvkonnad eksperdirolli. Kasutatakse ära vanemate inimeste ulatuslikke teadmisi muusika- ja tantsurepertuaarist, samuti kultuuritraditsioonidest.

Mõelge, kus ja millal on vanemate meeste töö, teadmised, oskused ja tegemised kogukonnas vajalikud, tunnustatud ja/või väärtustatud.

Heade praktikate näited Portugalist: Centro Paroquial de Martim Longo, Conjunto Etnográfico de Moldes de Danças e Corais Arouquenses – Rancho de Moldes

<https://cpmartinlongo.com/horta-solidaria/>

Martins, A. C. (2014). A construção de um lugar de memória: Conjunto Etnográfico de Moldes de Danças e Corais Arouquenses (Dissertação de mestrado não publicada). Faculdade de Letras da Universidade do Porto, Porto.

<http://conjuntoetnograficodemoldes.blogspot.com/>

2.A.1 Elu tähendus: väärtuste ja käitumisviiside muutmine

Inimesed otsivad ikka elule tähendust ja seda leitakse väärtuste ja tegude kaudu, mille aluseks on olnud väärtused (armastus, sõprus, perekond, hovid, positiivsed suhted, haridus jne). Kuid väärtustel võivad erinevates eluetappides olla erinevad tähendused. Kui me ei suuda järgida olulisi väärtusi oma elus, ei suuda me elada loomingu- ja rahuldust pakkuvat elu. Peale väärtuste muutuvad eluea jooksul ka tegevused ja käitumine. Näib, et lisaks pereliikmetele on just kirk, looming ja huvialad need tähtsad asjad, mis võivad muuta vanemate inimeste elu tähendust.

Kui te mõtlete 60-aastastele ja vanematele inimestele oma kogukonnas, kas nad on oma eluga rahul? Kas näete, et nad on muutnud oma käitumist pensionil olles võrreldes selle ajaga, kui nad tööl käisid? Mil moel? Millised on peamised põhjused, miks nad on rahulolematud, õnnetud?

Katarzyna Sygulska, Poczucie sensu życia osób starszych – refleksje z badań (The Meaning of Life of Seniors – Reflections from Research)

(<http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-4cc7ffdc-ad47-4a96-989d-6397d788ec28>)

Heade praktikate näited Poolast University of Zielona Góra

2.A.2 Aktiivne kodanikuks olemine: pole õppimist väljaspool sotsiaalset elu

Kriitilise kodaniku õpe (ECAC) on Malta projekt, mis põhineb arusaamal, et õppida ei saa väljaspool sotsiaalset keskkonda ning oskus kriitiliselt „lugeda“ sotsiaalset ja majanduslikku reaalsust on kodaniku oluline pädevus. ECAC on järjest olulisem maailmas, mis muutub üha polariseeritumaks, eksploateerivamaks, individualistlikumaks ja kultuuriliselt invasiivsemaks. ECAC esitab väljakutse ja avaldab vastuseisu monoliitsele mõtlemisele, mis on loodud üha standarditumaks muutuva haridusstsenaariumi abil, mida iseloomustavad ühtsed riikidevahelised ootused ja hindamismenetlused ning ülemaailmne kinnisidee professionaalsusest ja volituste omamise vajalikkusest. Muutusi ühiskonnas saavutatakse kogukondade abiga. Selleks tuleb meil vahetu dialoogi abil avada täiskasvanute refleksiivsuse potentsiaal. Kui me suudame seda teha, kujunevad aktiivsed kodanikud, kes suudavad oma kogukonda analüüsida, tõlgendada ja uueks arendada.

Püüdke tuvastada riigis ja / või omavalitsuses neid algatusi, mis soodustavad kodanikuaktiivsust, kriitilist õppimist või avalikku dialoogi.

Heade praktikate näited Maltalt: Project about active citizenship in later life (placed in the municipality Ħad-Dingli (western coast of Malta))

Borg, C. and Formosa, M. (2013). Active citizenship and late-life learning in the community, Lifelong learning in Europe, 2 (<http://www.elmmagazine.eu/articles/active-citizenship-and-late-life-learning-in-the-community>)

2.A.3 Sotsiaalne kapital

Kuigi paljud vanemad täiskasvanud ei osale organiseeritud hariduses ja õppimisvormides, on paljud neist seotud selliste organisatsioonidega kogukonnas, millel pole otseselt hariduslikke eesmärke. Nad osalevad seal enamasti sotsiaalsetel eesmärkidel. Olles osa ühendustest märkavad nad liikmeks olemise ja informaalsete õppimise positiivset mõju, näiteks liikmete ja kohaliku kogukonna kui terviku paremaks muutuvat elukvaliteeti ja heaolu. See on viis, kuidas vanemad mehed tunnevad seotust, vajalikkusetunnet ja kasulikuks olemist, kohtudes regulaarselt teiste põlvkondadega, oma kohaliku kogukonna liikmetega.

Kui mõtlete mõne vabatahtliku ühenduse peale oma kogukonnas, kas te ütleksite, et vanemad mehed osalevad seal peamiselt sotsiaalsete motiivide tõttu või on muid olulisemaid motiive?

Jelenc Krašovec, S., Močilnikar, Š., and Radovan, M. (2016). Learning of Older Men in Voluntary Associations. *International Scientific Researches Journal*, 72 (9), 39-51.

([https://www.researchgate.net/publication/309039796 Learning of Older Men in Voluntary Associations](https://www.researchgate.net/publication/309039796_Learning_of_Older_Men_in_Voluntary_Associations))

Heade praktikate näited Sloveeniast: Voluntary firebrigade Zadobrova, Sneberje, Novo Polje; Sports Association Sloga; Sports Association Sokol Bežigrad

<http://www.pgd-zadobrova.si/>

<https://www.facebook.com/%C5%A0D-Sloga-159830057413243/>

<http://sokolbezigrad.si/>

2.A.4 Sotsialvõrgustikud

Coimbra linnas Portugalis on vanemaealistele mõeldud töötod, mille kaudu tahetakse edendada linna traditsioonilist kultuuri. Eesmärk on laiendada kunsti- ja käsitööpoodide traditsiooni. Sellised poed olid või on tavalised Portugali keskosas, iseäranis Coimbras. Töötod aitavad kaasa vanemaealiste heaolu ja elukvaliteedi paranemisele, loovad põlvkondadevahelise suhtlemise võimalusi ning pakuvad keskkonda teadmiste ja kogemuste jagamiseks. Tegevus soodustavad vanemaealiste ja teiste vanuserühmade omavahelisi suhteid, et vältida sotsiaalset isolatsiooni ja suhtlusvõrgustiku kokku kuivamist.

Kuidas saavad teie piirkonna inimesed üksteisega tutvuda? Kuidas saavad vanemad inimesed kõikide teiste põlvkondade esindajatega tutvuda? Kas teate traditsioonilisi kunsti- ja käsitööviise, mida teie piirkonnas endiselt tehakse? Mis on selle kunsti- ja käsitöö viljelemise tähtsus tegijate jaoks?

Heade praktikate näited Portugalist: Associação Nacional de Apoio ao Idoso (A.N.A.I.)

Oficina do idoso

<http://www.anai.pt/index.php?paggo=mostra.php&menu=322>

2.A.5 Isolatsiooni ja üksinduse vastu võitlemine

Lissabonist mitte kaugel, Amadoras võideldakse vanemaealiste isolatsiooni ja üksindusega peamiselt õppimisvõimaluste edendamise kaudu. Seal on loodud vanematele elanikele mõned programmid, millega liitudes on neil õigus kaupade ja teenuste allahindlustele, samuti tasuta kodusele arstiabile. Programmi liikmed saavad sõita erinevatesse kultuurilistesse või ajaloolistesse paikadesse; nad saavad kasutada häirenuputeenust; neile pakutakse koduse väikeremondi võimalust jmt.

Kas teie kogukonnal on vanematele täiskasvanutele mingeid laiaulatuslikke teenuseid ja tegevusi? Kui ei, siis kas see oleks vajalik? Kui jah, kas kasutajad on rahul?

Heade praktikate näited Portugalist: AmaSénior – Serviço de Apoio aos Seniores

<http://www.cm-amadora.pt/index.php>

2.A.6 DANCING FEET

Viiteid tantsimisele leiab juba varastest ajalooaerialdest ja võib öelda, et tantsu on peetud läbi ajaloo üheks nauditavamaks tegevuseks. Kaks endist võistlustantsijat alustasid Eestis enam kui kümme aastat tagasi ettevõtmisega, kus vanematele paaridele, kes on võimelised ja huvitatud tantsimisest, pakutakse võimalust kaks korda kuus kokku saada. Üritustele võetakse kaasa oma söök ja jook, koha peal müüdav on tavapärasest odavam. Korraldajad on ette valmistanud tantsumuusika programmi. Kõik see pakub palju lõbu ja vaheldust ning seetõttu sõidavad inimesed kokku kuni 100 km raadiusest. Nendel üritustel osalevad enamasti keskealised või vanemad inimesed

Lülitage raadio sisse ja ajage pea püsti, proovige veidi tantsida ... Kas pole tore? Kuidas tunnete end tantsides?

Heade praktikate näited Eestist: Hobby dance series in the Cultural Center

<http://www.kaja.org.ee/>

3.A.1 Turvalised ruumid ja ühised huvid

Kaks Austraalia motosportorganisatsiooni on õppimisvõimaluseks nendele vabatahtlikele, kelle jaoks õppimine teistes vormides (täiskasvanukoolitus või õppimine kogukonna hariduse kaudu) oli kas kättesaamatu, polnud ligipääsetav või ei vastanud nende ootustele ja huvidele. Selleks, et mehed oleksid võimalised avalike ürituste korraldamisel abistama, oli neile vaja mitteformaalset kogukonnaõpet. Suur osa sellest õppest kujutas endast õppimist osalemise ja tegevuse kaudu. Need kaks organisatsiooni pakuvad turvalist ruumi erineva taustaga meestele, kes jagavad ühist huvi masinate vastu. Meestest said kogukonna aktiivsed liikmed ja kogukonna sündmustesse panustajad.

Kas te arvate, et teie kogukonna meeste seas on ühiseid huvisid, mida võiks jagada?

Golding, B. (2009). Older men's lifelong learning: Common threads/sheds. In J. Field, J. Gallacher & R. Ingram (Eds.), *Researching transitions in lifelong learning* (pp. 65-75). London: Routledge.

Golding, B. (2010). The big picture on men's (and boy's) learning. *Australian Journal of Adult Learning*, 50(1), 54-74.

Golding, B., Brown, M., Foley, A., & Harvey, J. (2009). *Men's learning and wellbeing through community organisations in Western Australia*. Report to Western Australia Department of Education and Training. Ballarat: University of Ballarat.

Heade praktikate näited Austraaliast: The Albany Speedway, The Gascoyne Dash

<http://www.albanymotorspeedway.net/> <http://www.gasdash.com/>

3.A.2 Loovuse ja kujutlusvõime arendamine

Portos taheti parandada inimeste teadmisi ja kasvatada austust kaasaegse kunsti, arhitektuuri, maastikukultuuri ja piirkonna võtmeisikute kohta. Eesmärk oli kaasata võimalikult palju elanikke, mistõttu alustati vabatahtliku programmiga. Vabatahtlikud said erinevate ülesannete täitmiseks koolitusi kultuurist ja vabatahtliku töö jaoks vajalikest oskustest. Lisaks sellele tehti läbi eriprogramm "Vanemaealine vabatahtlikus tegevuses", mis aitas eelkõige kaasa vanemate osalejate loovuse ja kujutlusvõime arendamisele, teadmiste omandamisele ning suurendas vanemate vabatahtlike kindlustunnet.

Lapsi nähakse sageli loomingulistena, kellel on hea kujutlusvõime, kuid kasvades unustame sageli kujutlusvõime ja loovuse eest hoolitsemise. Kuidas julgustaksite loovat mõtlemist vanemate inimeste seas? Kas teie kogukonnas on käimas (kunsti)projekte, mis soodustaks loovust ja kujutlusvõimet vanemate inimeste seas?

Kirjanduses näeme, et loomingulisus on sageli midagi, mis seostub naistega, samas kui meestele peetakse omaseks tootlikkust (mõnikord ka iseseisvust). Mõelge vanemate meeste võimalustele oma kogukonnas näidata oma loovust. Milline oleks kogukonna reaktsioon?

Heade praktikate näited Portugalist: Fundação Serralves

<http://www.serralves.pt/pt/>

http://www.serralves.pt/webmail/2012/Voluntariado_senior/Voluntariado_senior_1.html

3.A.3 Traditsiooni tähtsus maakogukondades

Liikmelisus maapiirkondade kogukondade ühendustes pakub vanemaealistele võimaluse jätkata kohalike traditsioonidega. Lisaks sellele tunnevad vanemad kogukonnaliikmed, et jäävad kohalikus kogukonnas aktiivseks ja saavad jagada oma kogemusi. Traditsioonide jätkamine on üks peamisi motiive just maapiirkondade meestele, et osaleda ühendustes ja organisatsioonides. Linnakogukondades osalevad mehed peamiselt seetõttu, et oma plaane ellu viia ja saavutatut teistele näidata.

Kas teie kogukonnas on erilisi traditsioone, mida vanemad inimesed võiksid ülal hoida? Kas traditsioonidel ning loovusel / innovatsioonil on midagi ühist? Kas oskate tuua näiteid, et illustreerida oma arvamust selles küsimuses?

Šegula, S. (2016). Older men learning in rural communities – municipalities Gorišnica and Sveti Andraž v Slovenskih goricah. Diploma thesis, Ljubljana: Faculty of Arts.

Heade praktikate näited Sloveeniast: Chess Club Gorišnica, Vine and Fruit Growers' Association Vitomarci

<http://www.gorisnica.eu/sl/index.php/drustva/24-sahovsko-drustvo-gorisnica>

<https://www.sv-andraz.si/objava/53743>

3.A.4 Vanemate meeste mõjuvõimu suurendamine ja põlvkondadevaheline koostöö

Järva-Jaanis ei ole peaaegu ühtegi vanemat meest, kes ei oleks kuidagi seotud vanatehnika varjupaigaga. Varjupaiga tegevus on seotud vanade sõiduautode, veoautode, traktorite ja sõjaväe transpordiga, tehakse teetöid ja tuletõrjebriigaadi tööd ning hooldatakse varustust. Varjupaigas osalevad mehed ja naised on ümber ehitanud paljud vanad masinad, andes neile uue funktsionaalsuse. Näiteks kasutavad nad liikuva saunana endist tuletõrjeautot. Vanemad mehed jagavad oma teadmisi noorematega, seega on töö olemusse integreeritud põlvkondadevaheline õpe.

Kus teie kogukonnas esineb põlvkondadevahelist õppimist? Milliseid teadmisi on vanematel meestel võimalik jagada noorema põlvkonnaga?

Heade praktikate näited Eestist: Järva-Jaani shelter for old vehicles

<http://varjupaik.jits.ee/>

4.A.1 Peretraditsioonid

Portugalis tegutsevad muusikarühmitused, kuhu tavaliselt kuuluvad sama pere erinevate põlvkondade mehed (vanaisad, isad, pojad). Nad esinevad vana aasta õhtust jaanuari lõpuni, lauldes religioosseid laule. Valmistuvad nad nendeks sündmusteks aga terve aasta. See on taas näide põlvkondadevahelisest õppimisest, kus vanemaid liikmeid peetakse ekspertideks, kes õpetavad repertuaari noorematele, ning nad kõik teevad koostööd repertuaari kogumisel ja esinemiste ettevalmistamisel.

Kas teie kogukonnas on tegevusi, kus osalevad inimesed ühest ja samast perekonnast?

Heade praktikate näited Portugalist: Charola do Grupo Coral e Desportivo da Casa do Povo da

Conceição de Faro

<http://charoladaconceicao.blogspot.com/>

4.A.2 Isiklike ja ühiskondlike huvide vastastikune seos

Kolm taimekasvatavate ühingut – Artiče, Slovenija ja Fruit – on Sloveenias tõestus, et vanem mees võib olla vägagi aktiivne kohalikus kogukonnas, kui ta saab tegutseda vastavalt oma huvialale ja ametioskustele. Ühenduste liikmetel on moodsad oskused, teadmised, nad kannavad ühiseid väärtusi ning näevad end oluliste inimestena kogukonna arengule kaasa aitamises. Nad on valmis genereerima ideid, valmistama ette plaane, arutama ja kaasotsustama oma kohaliku kogukonna arengu asjades.

Mida võiks teie kogukond teha vanemate meeste huvide paremaks tundmaõppimiseks, et saavutada nende meeste suurem kaasamine kogukonda?

Rožman, K. (2016). The purpose of community education and learning in the case of three associations in the rural local community. Diploma thesis, Ljubljana: Faculty of Arts.

Heade praktikate näited Sloveenias: Fruit growers' association Artiče; Culture and art Association "Oton Župančič" Artiče, Tourist Association Artiče

<http://www.artice.si/drustva-v-articah.html>

4.A.3 Kui „üksik elulugu” on integreeritud „sotsiaalsesse maastikku”

Poolas viidi läbi huvitav projekt nimega "Kodumuseumid pereajaloost", kust võtsid osa paljud mehed, sest neil paluti kirjeldada kohalikku ajalugu läbi oma pereajaloo. Esiteks õpetasid korraldajad kohalikele, kuidas koguda infot, joonistada sugupuid ja kuidas kasutada arhiivide internetibaase. Osalised said volituse hakata "ekspertdiks" ja saada oma projekti juhtiks. Nad mitte ainult ei õppinud, kuidas näitust professionaalset kokku panna, vaid nad süvendasid ka oma arusaamist sellest, kui palju on nende "üksik elulugu kaasatud koha sotsiaalsesse ajaloomaastikku". Projekt aitas kaasa inimeste enesehinnangu kasvule ja seose tekkimisele iseenda ja koha vahel.

Tuvastage autobiograafilised teosed, mis kirjeldavad mõne perekonna ajalugu ja kohaliku kogukonna ajalugu. Mõelge, kas teie organisatsioonis / kogukonnas on võimalust läbi viia seminare autobiograafilise ja loomingulise kirjutamise kohta või koostada näitusi (perekonna ajalugu, kohalik käsitöötraditsioon jne). Mõelge, millised teemad oleksid huvitavad vanematele meestele.

Ligus Z., O historiach rodzinnych i domowych muzeach na Dolnym Śląsku, ROBB+MAGGazin, Dolnośląski Magazyn Społeczno-Kulturalny, Rok 3, NR 1-2 (7-8). ISSN 2300 - 7230.

Heade praktikate näited Poolast: Śląskie Towarzystwo Genealogiczne we Wrocławiu (Silesian Genealogy Association in Wrocław), Stowarzyszenie 'Mrozowia' ('Mrozowia Association)

<http://genealodzy.wroclaw.pl/1689/wernisaz-wystawy-stad-jestesmy-mrozow-19-10-2014>

4.A.4 Vanematele inimestele sõbralikud kohad

Me teame, et erinevad inimesed tunnevad end mugavalt erinevates kohtades. Me teame ka seda, et nooremad inimesed veedavad oma aega teistes kohtades kui vanemad inimesed. Nii et, kui me tahame kaasata vanemaid inimesi koduvälistesse tegevustesse, peame mõtlema kohtadele avalikus ruumis, mis on vanemate inimeste jaoks sõbralikud. Siin mõeldakse näiteks rahvamajadele, kultuuriasutustele, poodidele, apteegile, erinevatele ametiasutustele ja muudele institutsioonidele.

Nimetage oma kogukonnas kohad, kuhu vanemad inimesed tõenäoliselt läheksid, ja uurige, mille poolest on need kohad eripärased.

The Gold Book of Good Practices (Złota Księga Dobrych Praktyk)

Heade praktikate näited Poolast: The Ombudsman and the Commission of Experts for

Elderly People

<https://www.rpo.gov.pl/pl/content/z%C5%82ota-ksi%C4%99ga-dobrych-praktyk-na-rzecz-spo%C5%82ecznego-uczestnictwa-os%C3%B3b-starszych>

4.A.5 Kokku kogutud info

Kui vanemad inimesed tahavad teada, milliseid sotsiaal-, kultuuri -, spordi - jne teenuseid ja tegevusi omavalitsus korraldab, saavad nad pöörduda programmi "Golden Age" poole. Programm annab ligipääsu pikale nimekirjale nendest teenustest ja tegevustest, mis toimuvad lähipiirkonnas. Infopanga eesmärk on tõsta vanemate kodanike elukvaliteedi standardeid.

Kas teie kogukonnal on koht / programm / asutus, millel on teavet vanemate inimeste teenuste ja tegevuste kohta?

Heade praktikate näited Portugalist: Programa Idade D'Ouro

<https://www.cm-gondomar.pt/>